

Loge nr.20

FRIDTJOF NANSEN

av I.O.O.F

1936-1976

LOGE NR. 20
FRIDTJOF NANSEN
1936 - 10. OKTOBER - 1976
ET 40-ÅRS SKRIFT

REDAKTØR: STORREPRESENTANT KNUT RYGH

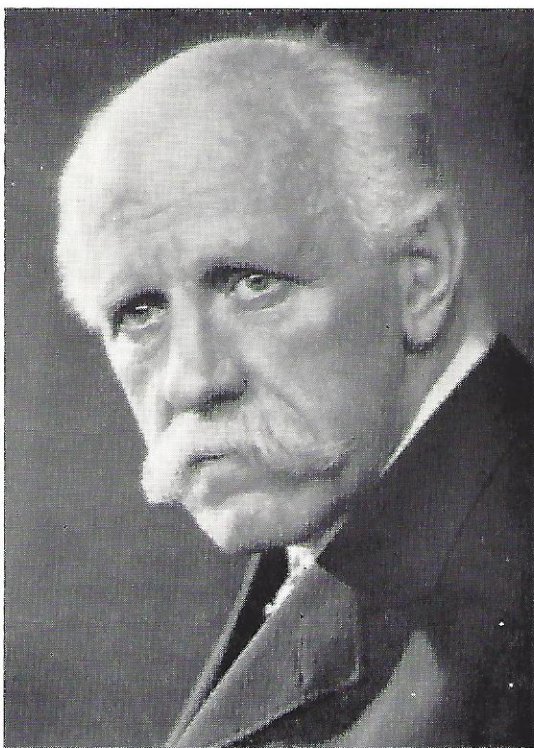

Loge nr.20

FRIDTJOF NANSEN

av I.O.O.F

1936 - 1976

Fridtjof Nansen - Vi deg hyller
på din dag
I ditt fotspor vil vi trede
Vi til kamp er alltid rede
for vår sak

Midnattsolen ga deg lyset
mang en gang
Alle folk fikk liv og styrke
ved ditt hjertevarme yrke
gang på gang

Uten kamp blir ingen seier
på vår vei
Ditt eksempel fram oss maner
Vi vil så med seiersfaner
hulle deg

I. Suphammer

I anledning 40-års jubileet sender jeg min hjertelige gratulasjon med de beste ønsker om fortsatt fremgang for loge nr. 20 Fridtjof Nansen.

Brødrene valgte et sterkt og forpliktende navn for logen, og det er gledelig å kunne konstatere at logen og dens brødre har virket i denne vår store landsmanns ånd.

Loge nr. 20 Fridtjof Nansen står i dag som en av de sterkeste støtter og medhjelpere i Ordenens arbeide for det gode. Den Norske Storloge takker for dette og ser frem til fortsatt samarbeide med vår Ordens mål som ledestjerne.

Med broderlig hilsen i V. K. & S.

Arne Espelund

Stor Sire

Logens stiftere

Disse 27 brødre er logens stiftere

Olav Bowitz Aarstad

Einar Berg

J. Bugge-Bakke

Ragnv. Bratz

Asbjørn Braathen

Carsten Christiansen

Ivar Dalaaker

O. E. Dybvik

Carl Fuglesang

Gunnar Gaaserud

Olaf Hallan

Ragnv. Howlid

A. G. Johansen

Torgeir Kasa

Wilhelm Larsen

Erling Larsen

Adolf Lie

Gunnar K. Lie

Alfred Meilstrup

Erling Olsen

P. Arthur Skauan

Nils S. Stiansen

L. Ø. Stokke

Ingv. Suphammer

O. W. Thoresen

Magnus Økern

Harald Østreg

Chartermedlemmene

Olav Bowitz Aarstad Gunnar Gaaserud
Carl Fuglesang Olaf Hallan Harald Østreng

SANG VED INSTITUERINGEN 10. OKTOBER 1936

Mel.: Havet er skjønt

Dagen er kommet — mot den har vi stundet
spent i forventning — hvad bærer den i favn?
Langt var ei strevet, før navnet ble funnet,
føler og tror — det blir losjen til gavn.
Frem vil vi stevne — mot ukjente dage,
bygge og verne, om arven vår stor.
Så at vi føler — å gi — ikke tage —
bringer den skjønneste lykke på jord.

Må navnet den fikk, bli vårt dyreste eie,
vokse — bli stor — ved arbeidets verd,
følge oss trofast på kjærlighets veie,
bryte de stengsler der hemmer vår ferd.
Lyse det skal — gi oss vilje og evne,
kampmot og tro på at seieren blir vår,
når for vår neste vi veien kan jevne,
vise i gjerning hva brødre formår.

LOGENS OM 1976
JAN MOLDEGÅRD-ERIKSEN

TIL LOGE NR. 20 FRIDTJOF NANSEN'S 40-ÅRS JUBILEUM

Når man er 40 år, er man vanligvis på høyden av sin styrke hvis man tenker på en del faktorer under ett, som fysikk, psyke, kunnskaper og erfaring.

Vår loge danner ingen unntagelse i så måte. Vi har ennå i vår midte brødre som var med og startet logen, eller som kom med i de første år, brødre som fremdeles er aktive og psykisk er en styrke samtidig som logen nyter godt av deres kunnskaper og erfaring. Men vi har også en god tilvekst av yngre brødre som er positive og interesserte og som representerer logens fysiske styrke.

Det er i stor grad avhengig av oss selv om vi klarer å beholde vår vitalitet, selv om vi av år etter hvert blir eldre.

Jeg er i denne sammenheng meget opptatt av fremmøtefrekvensen i logen. En høy møteprosent er i seg selv et gode for logen, men for den enkelte bror betyr det like meget. Den stadige påvirkning gjennom ritualene, samværet med og ikke minst samhørighetsfølelsen med brødrene betyr så uendelig meget for vår egen utvikling. Et sporadisk fremmøte i ny og ne er ikke nok til å fremme en slik utvikling, en slik modning. Da vil vår hektiske, materialistiske hverdag neppe slippe sitt tak på oss, og våre mål og idealer vil synes vanskelig oppnåelig.

Møter vi derimot regelmessig, blir logen en del av vårt liv, og vi kan ikke unngå at våre idealer og mål arbeider i vår underbevissthet og således virker inn på våre handlinger og standpunkter i vårt daglige liv. Og er det ikke det som er hensikten? Ritualene i seg selv er intet mål. De er bare midlet.

Jeg er glad for at vi i vår loge har en økende fremmøteprosent. Det er mitt største ønske ved 40-års jubileet at denne vil fortsette å øke.

Vi representerer i vårt sivile liv mange yrker og med til dels stor kontaktflate. La det merkes at vi er Odd Fellows, men først må vi merke det selv. La oss møtes og modnes, så vil vi utad i samfunnslivet med rakere rygg kunne stå for Vennskap, Kjærlighet og Sannhet.

OLAV BOWITZ AARSTAD

— Bror 50-års veteran og eks. Storrepresentant. Du er den eneste gjenlevende av våre Chartermedlemmer. Utallige er de ganger du har skapt liv og røre i loge — og ordensarbeidet, og du har i sannhet satt dine spor. Jeg vet ikke hvor mange ganger du har latt ditt rogalandsmål spille opp i entusiasme eller forargelse. Nå skal du uimotsagt få fortelle litt fra ditt rike ordensliv.

— Jeg ble innviet i Ordenen 1. april 1925 som medlem av loge nr. 2 Eidsvold. Det var 13 loger i Norge dengang og medlemstallet var ikke særlig stort. Etter noen år ble jeg kallet til leir nr. 1 Norge.

En av mine daværende bødre var Carl Fuglesang. Han innså tidlig at dersom ordensarbeidet ikke skulle stagnere, måtte det etableres flere nye loger rundt om i landet, ikke minst i Oslo. Han lyktes i sin optimisme, og loge nr. 20 Fridtjof Nansen kunne institueres 10. oktober 1936, på basis av brødre fra loge Eidsvold.

Vi kunne stille opp med fremragende embetsmenn med nye ideer og god innsikt i logearbeidet; med gjenklang ikke bare her i landet. Vår særlov var et eksempel på vidsyn og dannet etter hvert grunnlaget for de fleste loger i Norge.

Jeg var så heldig å bli oppnevnt som medlem av den første komite for Ordenens utbredelse i Norge, med Carl Fuglesang som formann. Vi greide i løpet av få år å etablere loger i Drammen, Gjøvik, Hamar, Åndalsnes, Ørsta og Lillehammer.

I 1947 ble jeg 2. HM i leir Norge og reiste årlig på leirslagninger fra Stavanger til Trondheim og hvert tredje år til Harstad og Tromsø. Disse år vil jeg aldri glemme.

Sammen med loge Hemdall i Göteborg og loge Jonathan i København, la vi i 1936 grunnlaget for det første skandinaviske samarbeide. I dag er det neppe en loge i Norge som ikke har vennskapsloger i Danmark, Finland eller Sverige.

På grunn av mitt bekjentskap med OM Berggren i loge Luntertun, fikk jeg være med på å revolusjonere gradspillet i logene. Denne, vår i dag betydelige vennskapsloge kom til Oslo og spilte alle gradene for åpen scene, noe som hadde stor betydning. Kulisser, drakter etc. ble anskaffet, og snart tok andre loger etter.

Spør jeg hva Ordenen har betydd for meg gjennom snart 52 års medlemskap, er svaret bare positivt. Jeg har vært med på utviklingen av den fra dens spede barndom hos oss, til den i dag er en maktfaktor. Jeg har kunnet glede meg over et ubrytelig vennskap med brødre over hele landet og utenfor dets grenser, og det er ingen tvil i min sjel om at Ordenen på mange måter har hatt en heldig innflytelse på min personlighet. Ingen som har gjennomgått våre grader kan benekte at det alltid vil ligge noe latent i underbevisstheten som fører tilbake til det som er absorbert gjennom våre gradspill og seremonier. Jeg har etter evne forsøkt å leve etter dem.

*Når det gjelder vennskapet
har en av verdens store filosofer
en gang sagt:*

Jeg søkte min sjel —
men min sjel var for langt avsted.

Jeg søkte min Gud —
men min Gud var ikke å se.

Jeg søkte min bror —
da fant jeg dem alle tre.

Det første embetskollegium 1936—1945

*Gunnar Gaaserud
Olaf Hallan*

*Ragnv. Bratz
Harald Østreng*

*Asbjørn Braathen
Carl Fuglesang*

DE ALLER FØRSTE ÅR

Eidsvold er vår moderloge. I 1924 var man stort sett enige om at loge nr. 2 med sine 152 medlemmer var i største laget, «som et overmodent tre som bare gjennom nødvendig beskjæring kunne forynges, gis kraft til utfoldelse og bære rik frukt».

Det var delte meninger, diskusjonen gikk høyt, men at fremmøteprosenten var for lav var hevet over tvil. Daværende br. Stor Sire pustet også til ilden gjennom en tale ved å uttale at «av mange grunner ble en loge for stor når dens medlemstall kom over en viss høyde».

Eidsvoldbrødrene Carl Fuglesang, Gunnar Gaaserud, Wilhelm Larsen og O. Bowitz Aarstad må få en fremtredende plass blant dem som gikk aktivt inn for dannelsen av den nye loge, som etter forslag fra sistnevnte skulle bære navn etter vår store landsmann, professor Fridtjof Nansen.

Eks. OM, senere Stor Sire Harald Østreng ble gitt vervet med sonderingene overfor Storlogen, i samarbeid med en annen Eks. OM og senere Stor Sire, Olaf Hallan. Dette førte til at en broderforening ble

dannet tidlig i 1936, som foruten før nevnte brødre tellet Carsten Christiansen, Einar Berg, Asbj. Braathen og A. M. Falk. Vedtekter ble opprettet, flere sluttet seg til, slik at da logen ble stiftet hadde den 27 medlemmer.

Loge nr. 20 Fridtjof Nansen ble instituert den 10. oktober 1936 av Storlogen under ledelse av Stor Sire Johan Middelthon. Denne dag ville Fridtjof Nansen ha fylt 75 år. Institueringen foregikk i de nye logelokaler i Stortingsgaten 28, Ordenens nye praktbygg hvis tilblivelse ikke minst noen av den nye loges før nevnte brødre skal ha ære og takknemlighet for. Deretter fikk de mange gjester komme til med hilsener og gaver. Nevnes bør vel her OM i loge Eidsvold, Harald Johansens ord om at «Eidsvold var stolt over å betrakte seg som moderloge for det nye skudd på Odd Fellow Ordenens stamme».

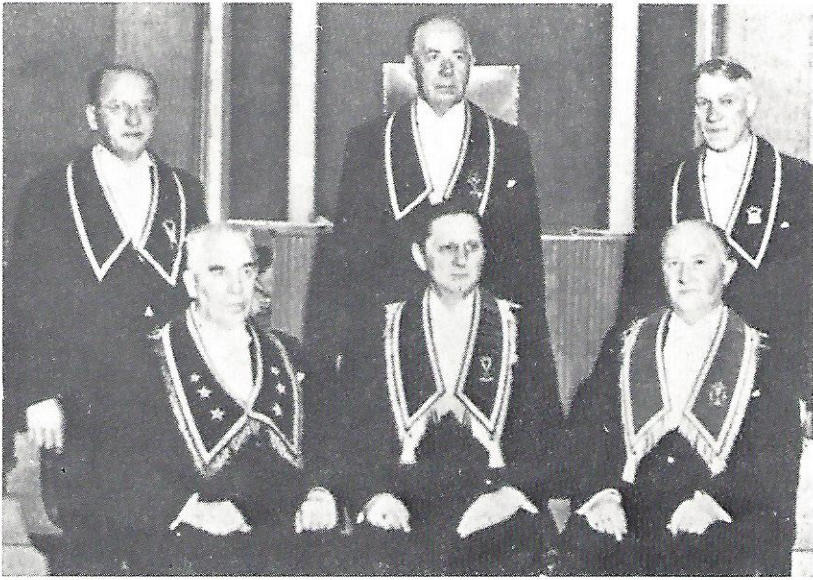
Man gikk så til valg av embetsmenn, hvoretter OM Harald Østreng foretok den videre utnevning. Så ble 10 nye brødre innviet i Ordenen — ingen dårlig prestasjon.

Ved brodermåltidet ble talen holdt av den nye OM. Minnes skal hyldesten til Fridtjof Nansens kamp for det gode, en kamp som for ham var det liv som førte til seier. Av dette har vår loge valgt sitt motto:

Kamp — Liv — Seier

Og så begynte logens arbeidsdag med å få administrasjonsapparatet i lovfestede former. Særlov, møtedager, kontingent, gradgebyr og opprettelse av de valgte nemnder. Videre alderdomsfond, begravellesfond, broderfond, gavefond, sikringsfond og privatfond — alle opprettet med sosiale oppgaver for øye. Som aktuelt kuriosium må også nevnes logens tilslutning til anskaffelse av en redningsskøyte, en plan som krigen stilte i bero.

Krigen, ja. Den 26. september 1940 måtte logen gå til den lukning som skulle vare i 5 år, et mørke som ikke spredtes før i maidagene 1945. Kontakten brødrene imellom var dog holdt vedlike, således ble logens stiftelsesdag hvert år feiret ved private sammenkomster. Høsten 1945 kom man så smått igang igjen, og den 11. oktober ble et nytt avsnitt av logens historie innledet med festloge. Nye valg ble foretatt, og det første møte under den nye ledelse ble avholdt den 17. januar 1946 med Carl Fuglesang i Overstoien.

Embetskollegiet 1946—1947

*Asbjørn Braathen
Harald Østreng*

*Ragnv. Bratz
Carl Fuglesang*

*Ludvig Thinn
Gunnar Gaaserud*

DET FØRSTE JUBILEUM — 10-ÅRS JUBILEET 1946

Det første i en lang rekke «runde» årsfeiringer fant sted 10. og 11. oktober med en lang rekke gjester fra inn- og utland. Ikke minst satte 25 brødre fra den nystiftede loge Fraternitas i Bergen sitt preg på festlogen, som ble innledet med innvielse av rådmann Sverre Iversen — en bror som skulle komme til å sette kraftige spor etter seg både i logen og Ordenen.

Ved siden av de mange gaver og hilsener merker vi oss en spesiell tilleggs gave fra loge Hemdall i Göteborg, norske kr. 3.300,— som grunnlaget for loge Hemdalls Barnefond.

Festbordet ble avviklet i festlige vendinger, og senere gledet Odd Fellows Sangforening under formannen, br. Bielenberg.

Dagen etter gikk turen til Bygdøy, til polarskipet Fram og til bror Stiansens vakre hjem. Forfriskninger ble inntatt for styrkelse til det videre program — via Vigelandsanlegget til Frognerseteren og den ventende lunsj. Her ble det også gitt mange velbenyttede anledninger til takk og begeistring for de forskjellige opplevelser.

Embetskollegiet 1956—1957

Sverre Iversen

Olav Bowitz Aarstad

Helge Saxe Jespersen

Mads Bøhn

Einar Nyhus

Gunnar K. Lie

20-ÅRSJUBILEET 1956

Feiringen foregikk i noe enklere former gjennom en stilfull festloge den 11. oktober. I en fullsatt logesal såes en fulltallig Storloge og målsmenn for våre skandinaviske vennskapsloger Hemdall i Göteborg og Luntertun i Ängelholm. Videre de norske loger Harald Hårfagre, Fraternitas, Drofnum og Oslologene. En opplevelse som naturligvis måtte glede alle var Sosialnemndens gave i anledning dagen — utdeling av 5000 kroner til forskjellige formål.

I det etterfølgende brodermåltid deltok 110 brødre. Ved siden av de mange gode og tankevekkende taler noterte man seg en gave fra brødre opptatt gjennom de siste 5 år — to gedigne sølvpokaler. De utenlandske gjester satte også sine preg på feststunden gjennom vakre taler, ditto gaver, gode ønsker og håp om utvidelse av det interskandinaviske samarbeid. Til slutt merket man seg logens spesielle venn, br. Arnold Rasmussen, som i melodiose, bergenske vendinger takket fra alle gjester.

Embetskollegiet 1960—1961

*Birger N. Haug
Gunnar K. Lie*

*Einar Brovoll
Nils S. Stiansen*

*Bredo Østby
Helge Nyhus*

25-ÅRSJUBILEET 1961

Og loge Fridtjof Nansen vokser videre og runder et kvartsekel på samme dag som vår store landsmann ville ha fylt 100 år.

Dagen ble feiret med festloge. Vennskapsloger fra Danmark, Sverige og vårt eget land var representert med vår egen Storloge i spissen. Det dryss av vakre gaver, hyldester og lykkeønskninger lar seg så absolutt ikke beskrive. Under Storlogens ledelse inngikk som en fin høytidelighet tildelingen av Veteranjuvelen til 5 brødre.

Så fortsatte festlighetene i privatnemndens regi, der både mat og de 10 taler var en bankett verdig. OM Nils Stiansens tale var et opus for seg, ikke minst i avslutningen (en «anonym» giver hadde skjenket 5000 kroner — til privatnemndens og dermed vårt ve og vel, samt hele 100.000 kroner til utsmykning av det vordende aldershjem for Odd Fellows). Og så fikk vi for første gang beundre vår stolthet, en nøyaktig kopi av polarskuten «Fram» i all sin prakt midt på bordet.

30-ÅRS JUBILEET 1966

Denne «mellomstasjon» i vår gode ferd mot de 40 og ikke minst mot de 50 år, måtte nødvendigvis få en noe mer moderat innfatning. De gjester som ble innbudt var Stor Sire, Eks. Stor sekr., HP i leir nr. 1 Norge og Oslogenes Overmestre.

Under festlogen, en minneverdig høytidsstund som de medvirkende embetsmenn hadde all ære av, kunne OM realisere sin gamle tanke om å la OM få et synlig minne om sin funksjonstid — en sølvskål med logens emblem i emalje. 5 Eks. OM kunne motta denne i logesalen og Eks. SS Harald Østreng på Odd Fellowhjemmet.

Som en gave fra logens kontingentfrie brødre fikk logen nye og egne antependier i Skattmester Ingolf Pallers design.

Under det etterfølgende brodermåltid må nevnes Stor Sire Edgar Otterbechs gratulasjon til en loge som hadde frembragt hele 2 Stor Sire (vi er litt stolte her).

Så rundet OM Erling Krohn fra loge Eidsvold det hele av med blomster og takk fra Oslogene.

40-ÅRS JUBILEET 1976

Så står vi med begge ben plantet midt i en 40-års fest, og hva den vil bringe av opplevelser og jubel — ja, se det får redaktøren av et langt fyldigere 50-års skrift berette om. Loge nr. 20 Fridtjof Nansen har langt på vei oppfylt våre stifters stolte drømmer om en stor og lykkelig Ordensenhed. Mange er falt ifra, men i sorgen over hver av dem stormer ungdommen på med bud om fortsatt eksistens i de tradisjoner og i den ånd alle de bortgangne skapte i sine anstrengelser og begeistring for Odd Fellow Ordenens ideer og idealer. Det er i omsorg for alle disse nye, dagens embetskollegium må arbeide.

VEIEN VIDERE

Vi skriver 1961, og så langt finnes vår historie nedtegnet i 10 års, 20 og 25 års beretninger — de to siste av vår egen loges fremragende avdøde bror, Reidar Viland. Når nå logen runder sine 40 år, er det således spredte glimt gjennom 15 nye år som skal frem i lyset. Jeg velger å gjøre dette på en litt annen måte enn tidligere

DET SOSIALE ARBEID

Det er dristig å begynne «arbeidsdagen» med noe som for mange betyr dårlig samvittighet. Utad — eller innadvendt arbeid, omskrevet med spørsmålet: Mener Ordenen at humanitært arbeid skal stå som en lysende fakkel? Det er farlig å besvare dette med et kategorisk ja eller nei. En ting er vi imidlertid alle enige om til tross for til alle tider utallige og dels heftige debatter og diskusjoner: Odd Fellow Ordenen *er* en humanitær institusjon og det *skal* drives sosial hjelpevirksomhet i en eller annen form.

Vår loge har i nyere tid ikke hatt noen fast samlende oppgave i motsetning til enkelte andre loger. Dette betyr imidlertid ikke at våre ivrige og dyktige sosialnemnder har sovet. En stor del av våre møter har vært viet de såkalte frimodige ytringer, de har nesten uten unntak vært ført i sosial retning.

En nesten kronisk betenkelig økonomi har nektet større faste uttellinginger fra logekassen utover brødrenes faste tilskudd gjennom kontingenten. Vi kan vel vanskelig sammenlikne oss med våre kjære søstre innen Ordenen, men vår sosialnemnd kan etterhvert gjennom gigantisk innsamlingsarbeid skaffe sårt trengte penger ved bingoaftener og basarer. Og at givergleden er oppmuntrende, viser gavenes mengde og kvalitet, samt det store oppbud av brødre med familie og venner.

Hva slags form for hjelp ønsker vi i grunnen? Uten tvil det personlige besøk og en samlet fysisk innsats. Det viste den spontanitet som utløste seg ved dugnad i flyktingeleiligheten, på Daleløkkens behandlingshjem for psykotiske barn og ved en enkel sak som maling av leker på Revmatismesykehuset for barn. Noen ønsker i like pris-

Embetskollegiet 1962—1963

Leiv Fure

Mons Oppedal

Haakon Finnestad

Nils S. Stiansen

Olav Jenssen

Helge Nyhus

verdig grad å yte gaver eller penger som ovenfor nevnt. Innredning av et hjem for en hjelpeløs mor med 2 barn i Bærum, elektrisk drevne rullestoler og levende ponnier til Sunnaas (det siste grunnet byggevirkksomheten et håp som brast), utlån av TV-apparater til gamle, fjernadopsjon av en pike i Jerusalem, de utallige gaver og besøk hos gamle og enslige osv.

Gjennom Storlogen har alle loger den glede å bidra til et fond hvis oppgave er å bringe hurtig hjelp hvor i verden det måtte være nødvendig. Ad samme vei er gitt anledning til bygging av redningskrysserne Odd Fellow I og II og innsamling av midler til planene for et behandlingshjem for M. S.-syke i Hakadal. Dette siste er overført til et forskningsfond i samme sak.

For mange kan dette virke som selvros. Jeg vil se det på en litt annen måte. Gjennom alle disse 15 årene — er det ikke heller beskjedent? La oss la det lille som er gjort være en spore til en større innsats, foreløpig i de neste 10 år. Velstandssamfunn eller ikke — det finnes alltid mennesker som ikke får del i det.

Embetskollegiet 1964—1965

Finn Dable

Einar Brovoll

Rolf Holm

Olav Jenssen

Helge Nyhus

Knut Rygh

DET DAGLIGE LOGELIV

Vi begynte de sosiale betraktninger med et spørsmål om riktigheten av å arbeide med oss selv eller for andre. Det eneste som er sikkert her er at vi må begynne med oss selv. Og dette er det det jevnt oppsøkende logeliv som skal hjelpe oss til — og med. Det er skrevet tykke bind om dette livs etikk og praktiske formål; la oss bare her kort slå fast at det oppdragende formål som ligger i den jevne vekst gjennom logelivets vennskap og seremonielle arbeid må møtes med positiv interesse og et åpent sinn. Da kan man spare de tykke bind.

Dette skrift skal i enkle vendinger ta for seg en 15-års periode i noe overskriften kaller det daglige logeliv. Her har tørre tall lite å gjøre, det være seg prosentuell tilgang, avgang eller fremmøte. Dog stopp litt, vi velger å dvele ved det siste. Selve velstandssamfundets endrede livsmønster har ikke unnlatt å sette sine spor hos oss som i organisasjonslivet stort sett. Nye livsvaner, utflytting fra selve bykjernen, sviptende kontaktflate av forskjellige grunner, tiltagende alder med savn av de såkalte «gamle» er av tankestoff for embetsmennene i sin aldri hvilende omsorg for den meget omtalte «fremmøtepresenten». Dette til tross,

Embetskollegiet 1966—1967

*Kaare Veidholm
Helge Nyhus*

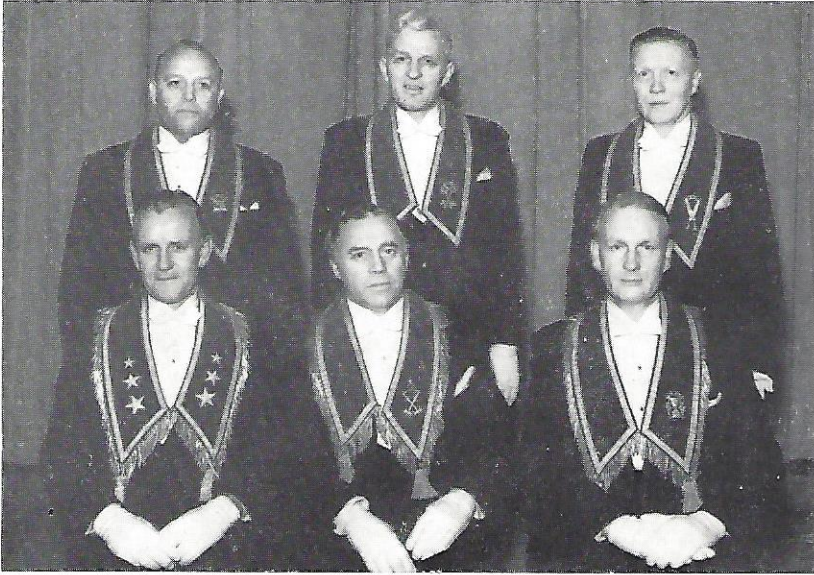
*Kåre Haldar
Knut Rygh*

*Ingolf Paller
Leiv Fure*

la meg her benytte anledningen til å hylde Ordenens elitetropper, den aldri sviktende stamme av jevnt møtende brødre som sammen med det stigende antall av nye og unge brødre ikke bare viser til en fin fortid, men også bringer det beste håp for fremtiden.

Stor Sire Espelunds foredrag i vår loge i 1972 «Vår Orden i dag og i fremtiden» over større agitasjon for vår sak i den hensikt å øke medlemstallet, la meget av grunnlaget for våre venneaftener. Denne årvisse anledning for utenforstående til å møte brødre til uformell orientering og diskusjon, er kommet for å bli. En gang hadde den som virkning hele 6 nye brødre i samme innvielse.

Alle disse nye brødre, kommer de til dekket bord? Så avgjort ikke, de må i de fleste tilfeller dekke sitt eget. Og blant 130 individualister er dette påkrevet. Vi har hatt rebeller, mange til og med. Noen har tatt sin hatt og har forsvunnet, andre har aldri gitt seg. Vi kan minnes de utallige frimodige ytringer, tildels fra helt unge brødre. Om disse ikke alltid fører helt frem, ligger der tilbake tankevekkende stoff som bør appellere til ungdommen av i dag om å delta mere aktivt. Vi minnes

Embetskollegiet 1968—1969

*Reidar Andresen
Knut Rygh*

*Erling Nagel
Leiv Fure*

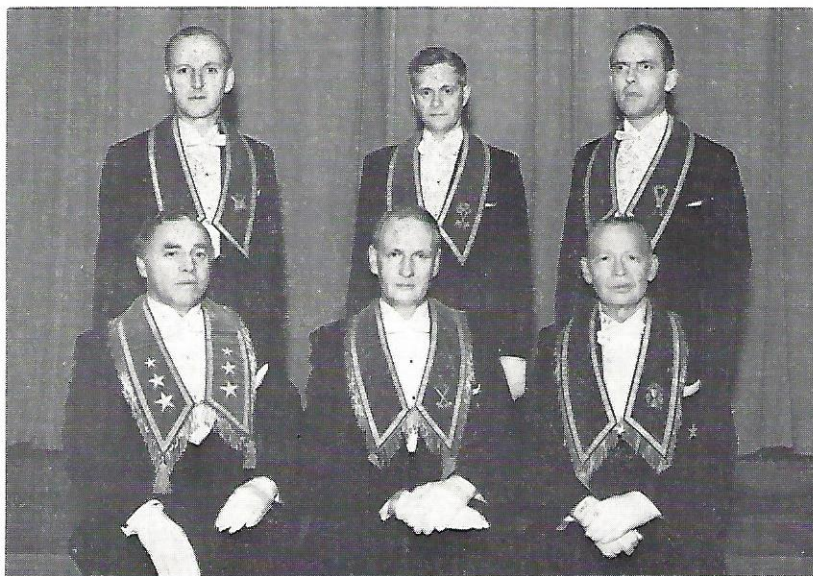
*Kaare Veidholm
Einar Brovoll*

vårt betydelige medlem, bror Sverre Iversen. Selv i meget høy alder ble han ikke alltid forstått i sin aldri sviktende kamp for det han mente var det riktige. Hans foredrag fra 1966 om «Broderskapsforpliktelsen, hvor langt går den?», ble utsendt til brødrene og er vel fortsatt å få tak i.

Våre logemøter og de seremonielle handlinger har holdt i hevd de stramme retningslinjer våre forfedre trakk opp. Gradspillene utføres med alvor og dyktighet med stadig skiftende (og mange unge) aktører. Av nyere dato er fornyelse av drakter, og helt ferske er bror Douglas Pettit's fantasifulle kulisser (forøvrig en bror privatnemnden har hatt stor glede av ved innbydelser og dekorasjoner).

Særlig stormfulle kan man vel ikke kalle våre arbeidsmøter, men stor snakkesalighet og foretakslyst har hele tiden gitt våre valgembetsmenn hendene fulle i de hyppig avholdte embetsmannsmøter i forskjellige hjem.

Vi har tidligere nevnt avdøde bror Paller's interesse for nye og egne antependier. Samme brors interesse for en «modernisering» av

Embetskollegiet 1970—1971

*Arne Stenersen
Leiv Fure*

*Erik Petersen
Einar Brovoll*

*Einar Forum
Bredo Østby*

våre vedtekter og lover ga i 1967 en ny særlov, en særlov hvor spesielt sammenslutningen av flere fonds til et felles broderfond ga og fremdeles gir grunn til livlige diskusjoner. Behovet kan selvfølgelig diskuteres, men innrømmes må det vel at livet i 30 årene og i 70 årene på de fleste områder vanskelig kan sammenliknes.

På annen plass er minnet våre avdøde. Bisettelsene har alltid samlet mange fremmøtende brødre. La oss i denne forbindelse hylde den nærmest faste gallakledte æresvakt, den møter frem til alle tider som et siste, vakkert kjedeledd, som den siste hilsen. De mange dødsfall gir oss også som apropos våre mange enker. Her gjør vår enkenemnd en stor innsats med oppmerksomhet til jul og invitasjoner til fester og andre tilstelninger.

Uten sammenlikning forøvrig — våre veteraner. De mange nye medlemmer etter siste krig gjør at det blir mange av dem etterhvert. Mange av dem faste møtende, mange sjeldnere å se. Grunnene er forskjellige. Det som imidlertid er sikkert; de fortjener alle en takk og et uttrykk for respekt.

Ved slutten av de spredte glimt fra et rikt logeliv, vil vel alle savne noe. Noen minner sitter løsere, andre fastere, men en konkurranse med forhandlingsprotokollen kan vi vel ikke lage. Noen brødre er nevnt — ingen er glemmt. La oss avslutte med en spesiell bror, vår fortrinlige organist og 50-års veteran, Leiv Tjomsland. Hvilken loge han tilhører er uvesentlig, han tilhører oss alle gjennom sitt uforglemmelige orgelspill i alle år. En stor takk.

KLUBBLIV OG ETTERMØTER

Klubbliv betyr bridgeaftener og kulturelt samvær utenfor logesalen. Det kan også bety sommermøter og teaterbesøk hvor vi også kan ha glede av våre damer.

Bridgen samler en liten trofast skare til sin dag i måneden, og høydepunktet har hele tiden vært julebridgen. Som evigvandrende klenodier roterer ennå Stiansens og Schytz' gedigne pokaler, og mange stolte vinnernavn er her innrisset for evig.

Kulturlivet blomstret en tid med foredrag både fra utenforstående og innvendige rekker. Best husker vi kanskje serien «Jeg og mitt yrke», hvor brødrene utfoldet uante ferdigheter som entertainere. Da vi i begynnelsen av 70-årene fikk vår nye C-sal i 3. etasje med et logemøte i tillegg, samtidig som den Grønne sal sammen med Scala kino ble fremleiet til Statens Teaterskole, fikk nok denne form for åndelig høyning en (forhåpentlig ikke evig) knekk.

Sommermøtene må ikke glemmes med besøk i brødrenes vakre hjem og haver. Pil- og ringspill, pølser og øl. Fremheves bør kanskje brødrene Veidholm og Aarstad, hvor spesielt sistnevntes have og veranda på Strand sitter i minnet som en evig oase. Og «Ut i det blå» med damer.

Damer, ja, hva er vi vel uten dem? Teateraftener og de overbefolkede, årvisse nyttårsball, hvor festnemndene kappes om å overgå hverandre i festlig oppfinnsomhet.

Den evige festnemnd heter privatkomiteen. Hva skulle vi i grunnen gjøre uten den? Gamle som unge, tjenende brødre i aldri sviktende iver etter å gjøre ettermøter, utflukter og fester til kulinariske minner med de (ofte små) midler de får til rådighet — de fortjener all mulig ros. Vi mistet Restaurant Kaba i 1971, og matlagingen ble overlatt en restauratør fra et nyinnredet kjøkken i huset. Servering, dekking og rydding har imidlertid privatkomiteen beholdt, bortsett fra en nå bortfalt prøveordning med meget fordyrende serveringsdamer.

Embetskollegiet 1972—1973

*August Christiansen
Einar Brovoll*

*Jan Moldegård-Eriksen
Kaare Veidholm*

*Egil C. Eide
Ragnar Gashus*

DIVERSE INSTITUSJONER OG AKTIVITETER

Noen vil kanskje savne i dette skrift omtale av Stortingsgaten 28, De Ensommers Venner, Huskomiteén, Fram, Begravelseskassen og Kring-sjå, men her vil redaktøren vise til den ennå ferske «Praktisk håndbok» for logens brødre av 1975. Nytt av året er Adelheid og Fredr. Lorck's stiftelse, en enestående gave til Ordenen. Denne omfatter eiendommene Sinsenveien 6—8—10—12; ervervelse og drift i den hensikt etterhvert å bruke 67 leiligheter som aldersboliger for søstre og brødre.

VÅRE BRODERLOGER

Vårt interskandinaviske samarbeid har fortsatt gjennom gjensidig forbindelse med loge nr. 85 Luntertun i Ängelholm, og mange er de venner og mange er de minner som er ervervet under besøk på begge sider av Kjølen. Byen feiret sitt 450-års jubileum i 1967 med offisielle gjester, vår OM og sekretær. Tross forfall fra begge sider grunnet uunngåelig foreldring har vi inntrykk av at ungdommen følger opp. La oss håpe det vil fortsette — forbindelsen er meget verdifull.

I vår særlov finner vi under vedtekter for fonds, loge nr. 50 Hemdall's Barnefond. Dette stammer fra vår vennskapsloge i Göteborg. Forbindelsen er her ikke helt holdt ved like. Dog besøkte Hemdall oss med stort oppbud i 1969 og oppførte med sine dyktige aktører en vellykket scenisk komedie. Vår loge gjorde gjenvisitt i Göteborg i 1974 og opplevde en 3. grads forfremmelse som bare svenskene kan det.

Vennskapelig og tradisjonelt samvær med norske loger burde være en selvfølge. Vår loge har da også benyttet seg av en slik anledning begge veier, ofte medbringende aktører og utstyr for dramatiske fremførelser av gradspill. Mange er de utenbys venner vi har skaffet oss gjennom dette.

ØKONOMISKE BETRAKTNINGER

Mange er kanskje overrasket over at det skal koste noe å drive en loge. La oss derfor konstatere det motsatte gjennom en del opplysende tall. Kontingenten i 1936 var kr. 10,— pr. mnd., hevet til kr. 15,— i 1959, til kr. 20,— i 1967 og til kr. 25,— i 1976. Hertil kommer kr. 10,— pr. medlem pr. år til Storlogens humanitære fond. Altså i dag samlet kr. 310,— pr. år.

Hva brukes alle disse pengene til? Til Broderfondet, Privatfondet og Sosialfondet går tilsammen kr. 6,— pr. måned, til Enkefondet kr. 4,— pr. måned, Huskomiteen kr. 1,— pr. måned, De Ensommes Venner kr. 9,— pr. år og til Storlogen kontingent og tilskudd til et humanitært fond og et støttefond på kr. 53,— pr. år, alt dette pr. betalende medlem.

Fordeler vi så en administrasjon på ca. kr. 10.000,— og et beskjedent overskudd på ca. 100 medlemmer, så er vi skremmende nær de nevnte kr. 310,—.

Det er alltid livlige diskusjoner hver gang (det har jo igrunnen ikke skjedd så ofte) logekontingenten må heves, og mange er de røster som mener at vi må ta i «så det monner». Hva som er riktig, kan diskuteres. Sikkert er det vel at skal vi knytte de helt unge til oss, må vi ta et trinn om gangen. Som de husbyggere vi bør føle oss som Odd Fellows, makter vi sikkert også å gjøre trappen best mulig å gå i for alle.

Embetskollegiet 1974—1975

*Knut Becken
Kaare Veidholm*

*Thorbjørn Ulleberg
Ragnar Gasbus*

*Rolf Haug
Jan Moldegård-Eriksen*

STORLOGEN OG DENS EMBEDSMENN

Den norske Storloge ble instituert den 7. august 1920 etter at de krav for opprettelsen som var stillet av den Suverene Storloge var innfridd; det skulle først være 10 loger i Norge. Den første norske Stor Sire var Sam. Johnson, og idag sitter Arne Espelund som den 9.

Storlogen har 5 valgte embetsmenn som møtes ukentlig til behandling av de daglige oppgaver og gjøremål. Til hjelp ved tallrike representasjoner og seremonier utnevner Store Sire 5 embedsmenn. Videre som personlige representanter 12 Distikts Deputerte Stor Sirer, en for hvert distrikt, samt en Spesial Deputert Stor Sire for Rebekkainstitusjonen.

Et Storlogemøte finner sted hvert 4. år. Her møter foruten alle ovennevnte, en Eks OM fra hvert av landets 91 loger og 13 leire. Den-

ne Storrepresentant må ha mottatt Storlogegraden ved en spesiell sere-
moni, etter først å ha gjennomgått Rebekkainstitusjonens 4 trinn. På
Storlogemøtet behandles de forskjellige beretninger og sirkulærer gjen-
nom 4 års perioden, nye forslag av forskjellig art, regnskapet og der
foretas valg på nye embetsmenn.

Loge nr. 20 Fridtjof Nansens brødre Olaf Hallan og Harald Østreng
har begge innehatt det høye verv som Ordenens Stor Sirer. Leif W.
Tuman virker idag som 1. Dep. Stor Sire.

LEIRINSTITUSJONENE

Det er vel idag en kjennsgjerning at loge og leir står sammen om det
samme, søker etter å nå de samme mål, hver på sin måte. At leiren
ikke har noen makt over logene, men at den skal hjelpe og støtte dem
i deres arbeide. Den skal gi logene de erfaringer som den enkelte av
disse ikke kan skaffe seg alene. Leiren skal kort og godt søke å tjene
logene.

Av landets idag 13 leire er det i nr. 1 Norge og nr. 12 Akershus
vår loge har satt sine tydelige spor, ikke minst våre chartermedlemmer.
Allerede i vårt stiftelsesår finner vi Olaf Hallan som leir Norges HP,
senere fulgt av Carl Fuglesang og Gunnar Gaaserud. Og for å følge
i dette åndedrett; Harald Østreng som YP og Olav B. Aarstad som 1.
H.M.

HP Ove W. Thoresen er jo som kjent en av våre stiftere og etter
ham følger Leif W. Tuman.

Leir Norge ble etterhvert for stor med sine over 700 patriarker og
en deling tvang seg frem. I 1970 fikk vi leir nr. 12 Akershus hvori vår
loges brødre fortsatte tradisjonene. Knut Rygh ble HP i 1974, fulgt
av Einar Brovoll som innehar embedet idag.

La meg slutte dette kapitel med håp om leirinstitusjonens fremtid.
Det skylder vi de brødre som uegennyttig reiste i ukevis over det
ganske land i forbrødrings hensikt, den gang det bare var en leir i
dette landet, leir nr. 1 Norge.

Embetskollegiet 1976

*Raymond Birkedal
Ragnar Gasbus*

*Erling Reiland
Jan Moldegård-Eriksen*

*Rolf Haug
Mons Oppedal*

LITT OM GAVER

Utallige er de velmente og vakre gaver som pryder logesaler, festbord og baksiden av skapdører i alle loger. Så også hos oss. La det være et 50 års ønske å få dem frem i lyset, synlige og katalogisert for alle. Inntil så har skjedd, nevner vi noen og deres opphav.

Bibelen:	Trykt 1633, Fr. N. dameforening, 1936
OM-klubben:	Leir nr. 1 Norge, 1936
UM-klubben:	Bror O. E. Dybvik, 1936
CM-staven:	Bror Harald Schytz, 1950
Insp.-staven:	Bror E. Bjelke Taugbøl, 1950
Lampen:	Bror Birger N. Haug, 1954
Løftebøker:	Bror Nils S. Stiansen, 1938
Antependier:	Kontingentfrie brødre, 1966
Alterduken:	Bror Nils S. Stiansen, 1961
Lyestaker:	2 stk. 7-armede, Loge Hemdall, 1937

DE SOM HAR GÅTT BORT

Fra begynnelsen av 15 års perioden er vår lille matrikkel foruten brødrenes vita også utstyrt med fotografier. Fødsel og innvielse, men av naturlige grunner helt utelatelse ved dødsfall. La oss ved logens 40 års rundning minnes dem alle. De eldste av oss kan fremdeles se dem for seg.

Areklett, Thoralf	1970	Meilstrup, Alfred	1953
Bakke, Johs. B.	1957	Møller, Knut	1959
Berg, Einar Petter	1963	Nagel, Erling	1975
Bratz, Ragnvald sen.	1968	Nielsen, Otto Størksen	1969
Braathen, Asbjørn	1968	Norløff, Jens Cato	1949
Bøhn, Mads	1964	Nyhus, Helge	1968
Dobak, Arvid	1974	Nyhus, Øyvinn	1974
Eide, Egil	1976	Nøkleby, Erling Reiulf	1962
Ellingsen, Haakon J.	1976	Olesen, Henry Chr.	1965
Eriksen, Arnstein Mohn	1971	Olsen, Erling	1963
Fagerli, Bernt Martin	1974	Paller, Ingolf	1970
Finnestad, Haakon	1966	Palm, Edvard	1940
Flaten, Olaf	1969	Pedersen, Rolf Johannes	1975
Frydenlund, Brynjulf	1963	Pedersen, Wilhelm	1968
Fuglesang, Carl sen.	1961	Rønning, Casper	1974
Gjems, Knut	1975	Schultz, Gunnar	1957
Gjerde, Ivar	1976	Schytz, Harald	1967
Gaaserud, Gunnar	1960	Semb-Nilsen, Erling	1973
Hallan, Olaf	1957	Sjøwall, Gunnar	1945
Halvorsen, Leif	1975	Skauan, Arthur	1974
Haug, Carl	1955	Stiansen, Nils S.	1974
Howlid, Ragnvald	1964	Stokke, Leif Øistein	1962
Haarseth, Leif Dahl	1971	Suphammer, Ingv.	1971
Ingier, Erling Wollert	1959	Taugbøl, Egil Bjelke	1975
Iversen, Sverre	1967	Thinn, Ludv.	1968
Jensen, Jens Fessor	1965	Thoresen, Otto Schiander	1970
Johnsen, Erling G.	1976	Viland, Reidar	1973
Kasa, Torgeir	1974	Warendorph, Fritz	1962
Langvig, John N.	1953	Westlie, Kristian	1970
Larsen, Erling	1961	Winger, Rudolf	1976
Larsen, Wilhelm F.	1972	Øian, Engcbret	1975
Lie, Adolf	1941	Økern, Magnus	1943
Lie, Gunnar K.	1971	Østreng, Harald	1968
Loe, Helge	1971	Aarbakke, Harald	1966
Lyngdal, Harald Frithjof	1964	Aass, Kaare Edgar	1970

SLUTTORD

Ordet epilog har ingen god klang i et samfunn hvis fremste mål er alltid å se fremover. Et sluttord bør dog dette enkle skrift ha. Hvorfor ikke si det lett omskrevet med Reidar Viland, en bror som hvis han hadde fått leve også ville stått som den selvskrevne redaktør av denne og alle fremtidige jubileumsberetninger:

«Men tiden er hektisk og verden forunderlig urolig. Den fred som vi lengter så sårt etter og trenger så sårt synes å være utenfor ønskenes mål. Det er uroligheter i østen og bataljer i vesten. Og store deler av jordens folk tynnes ned av hensynsløse diktatorer. Det er slette tider for de idealer vår Orden arbeider for. Allikevel ser vi at Ordenen vokser, ute og hjemme. For 40 år siden ble loge nr. 20 grunnlagt. Idag har tallet på loger i Norge passert 91. Det gir håp. Håp om at de evige sannheter om vennskap og kjærlighet ikke lar seg kue. Enkelte steder må de kanskje overvintre. Det er den frie verdens oppgave å kalle dem til live. Vi er få og våre våpen er ikke smidd i krigsgudens smie. Men de åndenes våpen vi strir med har en styrke og gjennomslagskraft som bærer seieren i sitt kjølvann. Vi må arbeide, trofast og vedholdende enkeltvis og samlet. Bygge og verne. Det er de stadige, vedvarende ofre som skal bringe resultater. Appellen går til hver især, hver logebror under et motto som som er så vakket uttrykt i en av våre kjente fedrelandssanger, en strofe fra forgangen tid, som dog treffer noe av det mest sentrale i vår lære:

*... i kjærleik varm og mild,
me legg vår vilje til,
då veks det fram.»*

Jubileumskomiteen for 40 års jubileet ønsker loge nr. 20 Fridtjof Nansen tillykke med dagen og fremtiden.

*Einar Brovoll
Rolf Haug*

Knut Rygh

*Ragnar Gashus
Kaare Veidholm*

